

Aktiemarknadsnämndens uttalande 2010:19

2010-05-17

Detta uttalande är meddelat av Aktiemarknadsnämnden med stöd av delegation från Finansinspektionen (se FFFS 2007:17). Uttalandet offentliggjordes 2011-01-17.

BESLUT

Den i framställningen beskrivna omstruktureringen av stiftelsen Sapere utlöser inte budplikt lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden och de rättssubjekt som ingår i Närståendekretsen kan även efter omstruktureringen förvärva ytterligare aktier i Investment AB Kinnevik utan att budplikt inträder.

[Detta uttalande gäller en planerad åtgärd som inte är allmänt känd. Enligt 26 § tredje stycket första meningen i stadgarna för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden får ett sådant uttalande inte offentliggöras av Aktiemarknadsnämnden förrän åtgärden vidtagits, gjorts allmänt känd av den som planerat åtgärden eller på annat sätt blivit allmänt känd. Uttalandet ska därför tills vidare inte offentliggöras.]

ÄRENDET

Till Aktiemarknadsnämnden inkom den 14 maj 2010 en framställning från Advokatfirman Cederquist som ombud för Sapere Aude Trust Reg. Framställningen rör tolkning av reglerna om budplikt i 3 kap. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA).

FRAMSTÄLLNING

Investment AB Kinnevik ("Kinnevik") är ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på den reglerade marknad som drivs av NASDAQ OMX Stockholm. Kinnevik kontrolleras av en närståendekrets ("Närståendekretsen") som samverkar såvitt gäller utövande av rösträtt i Kinnevik (jfr AMN 2004:4, 2005:4 och 2009:6). Samverkan är sådan som avses i 3 kap. 5 § fjärde punkten LUA. Närståendekretsen har anknytningar till familjen Stenbeck, vilket torde vara väl bekant för aktiemarknaden. Tongivande i Närståendekretsen är Kinneviks största aktieägare, stiftelsen Sapere, som idag ensam innehar idag cirka 31 procent av rösterna i Kinnevik. Närståendekretsen som helhet kontrollerar cirka 48 procent av rösterna i Kinnevik.

Inom Närståendekretsen övervägs för närvarande en omstrukturering som innebär att Sapere delas upp i fyra separata motsvarande stiftelser, vilka skulle äga aktier i Kinnevik enligt följande (avrundade siffror):

Sapere I	11,7 procent av rösterna (genom Luxco där Sapere I skulle äga 50 procent av aktierna)
Sapere II	11,7 procent av rösterna (genom Luxco där Sapere II skulle äga 50 procent av aktierna)
Sapere III	3,8 procent av rösterna
Sapere IV	<u>3,8 procent av rösterna</u>
Summa	31 procent

Uppdelningen av Sapere i fyra separata stiftelsen sker främst av skatteskal. Sapere har idag fyra förmånstagare (samtliga barn till Jan Hugo Stenbeck). Dessa har inte skatterättslig hemvist i samma land, och med mindre en uppdelning sker finns risk för att stora skattemässiga nackdelar uppstår för personerna ifråga.

Uppdelningen av Sapere skulle medföra att, istället för att vara gemensamma förmånstagare till ett och samma Sapere, vart och ett av de fyra barnen blev ensam förmånstagare till en av Sapere I, II, III respektive IV.

Två av de fyra nya stiftelserna, Sapere I och II, skulle, som framgått ovan, äga sina aktier i Kinnevik genom ett gemensamt (50/50) luxemburgskt holdingbolag – Luxco. Deras sammanlagda innehav, genom Luxco, skulle uppgå till 23,4 (11,7 + 11,7) procent av rösterna i Kinnevik. De två andra stiftelserna, Sapere III och Sapere IV, skulle däremot äga sina 3,8 procent vardera av rösterna i Kinnevik genom direkt ägande.

Sapere I-IV, liksom Luxco, avses alla ingå i Närståendekretsen efter genomförandet av uppdelningen, och således delta i samverkan enligt 3 kap. 5 § fjärde punkten LUA och därvidlag ersätta det nuvarande Sapere.

Omstruktureringen skulle inte innebära någon förändring i Närståendekretsens sammanlagda kontrollpost i Kinnevik.

Sapere I-IV skulle efter omstruktureringen ha kvar exakt samma bindande bestämmelser i sina statuter rörande stiftelsernas ändamål, styrelsens sammansättning och styrelsens behörighet och befogenhet samt om vilka intressen styrelsen har att tillgodose, som Sapere har idag. Styrelserna för Sapere I-IV skulle därmed på motsvarande sätt som Sapere idag ha styrelser som består av från förmånstagarna oberoende förtroendemän (advokater, revisorer etc) som har ett i stiftelsens statuter och gällande lag strikt mandat att hålla sig till. Förmånstagarna skulle inte få något ökat inflytande över Sapere I-IV genom omstruktureringen, utan situationen skulle även efter omstruktureringen vara sådan att de inte har något sådant inflytande (däremot skulle sannolikt någon eller några av förmånstagarna ingå i det av Sapere I och II helägda bolaget Luxcos styrelse, men där sakna bestämmande inflytande).

På individnivå kommer det, efter omstruktureringen, ske förändringar i sammansättningen av styrelserna i stiftelserna – men även efter de förändringarna kommer styrelserna enligt vad som framgår ovan att bestå av oberoende förtroendemän som är bundna av exakt samma regelverk och ramar som idag gäller för Sapere.

I framställningen till Aktiemarknadsnämnden hemställs att nämnden ger besked om huruvida omstruktureringen av Närståendekretsen på det beskrivna sättet kan genomföras utan att utlösa budplikt och med bibehållen rätt för Sapere I-IV och Luxco att förvärva ytterligare aktier i Kinnevik utan att utlösa budplikt (jmf AMN 2009:6).

Om svaret skulle vara nekande, hemställs att Aktiemarknadsnämnden beviljar dispens från den budplikt som annars skulle uppkomma och i beslutet föreskriver att Sapere I-IV samt Luxco kan förvärva ytterligare aktier i Kinnevik utan att utlösa budplikt.

ÖVERVÄGANDEN

I 3 kap. lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden (LUA) finns bestämmelser om budplikt. Finansinspektionen får enligt 7 kap. 4 respektive 5 § LUA efter ansökan ge besked om huruvida budplikt gäller medge undantag från budplikt. En ansökan kan göras av den som har ett berättigat intresse i saken.

Finansinspektionen har med stöd i 7 kap. 10 § LUA samt 8 och 9 §§ förordningen (2007:375) om handel med finansiella instrument överlåtit till Aktiemarknadsnämnden att ge besked om huruvida budplikt gäller och besluta i frågor om undantag från budplikt (FFFS 2007:17).

Budplikt innebär att den som genom förvärv av aktier uppnår en ägarandel som uppgår till eller överstiger tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska lämna ett offentligt uppköpserbjudande avseende resterande aktier i bolaget.

Budplikt inträder enligt 3 kap. 1 § LUA när någon, ensam eller tillsammans med någon som är närstående enligt 5 §, genom förvärv av aktier uppnår en ägarandel som uppgår till eller överstiger tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Som närstående behandlas bl.a. den med vilken det har träffats en överenskommelse om att genom ett samordnat utövande av rösträtten inta en långsiktigt gemensam hållning i syfte att uppnå ett bestämmande inflytande över bolagets förvaltning (3 kap. 5 § 4 LUA).

Reglerna om budplikt trädde ikraft den 1 juli 2006. Någon särskild övergångsregel rörande innehavare som före ikraftträdandet innehade aktier representerande mer än tre tiondelar av röstetalet infördes inte i samband med ikraftträdandet av den nya lagen. Aktieägare som, ensam eller tillsammans med närstående, vid tidpunkten för ikraftträdande redan innehade aktier representerande minst tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier träffas därför inte av reglerna. En sådan aktieägare kan också förvärva ytterligare aktier i bolaget utan åtföljande budplikt. Se prop. 2005/06:140 s. 90.

I det nu aktuella fallet innehade Närståendekretsen mer än tre tiondelar av röstetalet för samtliga aktier i Kinnevik den 1 juli 2006. De rättssubjekt som ingår i närståendekretsen kan därför förvärva ytterligare aktier i Kinnevik utan att budplikt uppkommer.

Betraktar man den planerade omstruktureringen av ett av rättssubjekten i Närståendekretsen, stiftelsen Sapere, på det sättet att kontrollen över Kinnevik övergår till en delvis ny närståendekrets skulle detta utlösa budplikt, låt vara att nämnden då skulle kunna medge dispens. Med hänsyn till att omstruktureringen endast innebär att Sapere delas upp i fyra stiftelser som kommer att styras och utöva sitt inflytande i Kinnevik på samma sätt som Sapere skulle emellertid enligt Aktiemarknadsnämndens mening, en sådan tolkning av lagen i detta speciella fall framstå som alltför formalistisk. Den planerade transaktionen bör vid tillämpning av budpliktsbestämmelserna kunna betraktas på det sättet att Närståendekretsen är oförändrad.

Detta ärende har med stöd av 21 § stadgarna för Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden behandlats av nämndens ordförande.

På Aktiemarknadsnämndens vägnar

Johan Munck

Rolf Skog

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas hos Finansinspektionen av den som beslutet angår, om beslutet har gått honom eller henne emot. Överklagandet ska göras skriftligt. I skrivelsen ska klaganden ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Aktiemarknadsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet överklagas av annan än sökanden, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från det att beslutet offentliggjordes.